



## TEME

- Razviće grada na višem stepenu  
Sa stanovišta komunalne infrastrukture ova godina je godina razvića
- Obnova bazena u Senti  
Više od tri miliona dinara vredna investicija u Narodnoj Bašti
- Poboljšana javna bezbednost  
Reorganizovana poljočuvarska služba vrlo uspešno vrši svoj rad

## Berza rada

Uz ogromno interesovanje je 18. marta realizovana u Gradskoj kući priredena berza rada, koju su otvorili Miroslav Vasin, sekretar pokrajinskog Sekretarijata za rad, zdravlje i ravnopravnost polova i Vladimir Srdić, direktor pokrajinske službe za zapošljavanje, koji su naglasili da će zahvaljujući angažmanu ovih institucija ove godine doći do otvaranja znatnog broja novih radnih mesta u Vojvodini, što će u 2011, kako su to rekli, moći da donese ekonomski razvitak celokupnoj Srbiji. Dvadeset i jedno senčansko i četiri čokanska preduzeća koja su bila prisutna na berzi zajednički su ponudila zainteresovanima gotovo stotinu i dvadeset radnih mesta, čiji je udeo, međutim, bio znatno veći. Senčanska samouprava je u okviru projekta pod nazivom „Prva pomoć“ ponudila četrnaest radnih mesta osobama mlađim od trideset godina koje ne raspolažu radnim iskustvom. Ovaj skup su zajednički organizovali ured Nacionalne službe za zapošljavanje i Lokalna samouprava grada Sente.

## Hitna pomoć

Devedeset pet hiljada cigala za nastradale od površinskih voda

**Držeći se svojih ranijih obećanja, nadležni u Opštini pokušavaju da pruže dugoročnu pomoć stanovništvu nastradalom od površinskih voda u vanrednom stanju koje je proglašeno na području mesne zajednice „Kertek“. Članovi Opštinskog veća odlučili su da umesto finansijske pomoći daju građevinski materijal. Ukupno su građanima podelili devedeset pet hiljada cigala, kako bi oni što pre doveli u red svoje oštećene stambene zgrade.**

Približno trideset sedam oštećenih porodica dobilo je građevinski materijal kako bi dovelo u red svoje kuće. Neke porodice dobile su hiljadu, a neke deset hiljada cigala u zavisnosti od toga koliko štete su površinske vode prouzrokovale na njihovim stambenim zgradama. Štetu je procenila stručna komisija, na osnovu čijeg predloga je i odlučeno koliko cigala kome sleduje.

- Ukupno smo podelili devedeset pet hiljada cigala oštećenim građanima. Većina ljudi veoma se obradovala pomoći, jer je za njih ogromno olakšanje da tokom sanacionih radova ne moraju sve da finansiraju sopstvenim snagama. Naravno, ima i onih koji nisu bili zadovoljni obimom pružene pomoći, onih koji su dobijenu količinu cigala smatrali nedovoljnom. Ipak, verujem da svi dugujemo ogromnu zahvalnost nadležnima u samoupravi što su na ovaj način izašli u susret svim građanima. Postoje, međutim, i kuće na kojima su nakon povlačenja vode nastale velike pukotine u zidovima od čerpića – naglašava Đerd Kolompar, član koordinacione komisije za podelu cigala, koji u saradnji sa samoupravom već godinama pokušava da zastupa romsku stvar u gradu.

- Da su ljudi dobili novac, sasvim sigurno bi ga potrošili na nesto drugo. Istina, moguće je da će i ovako neki prodati dobijene cigle. Pre par godina, kada je nastala slična situacija, veliki broj ljudi je, nažalost, prodao dobijeni građevinski materijal. Da su

ga još tad ugradili u svoje domove, sada bi voda prouzrokovala znatno manje štete. Samouprava je, po mom mišljenju, učinila sve kako bi shodno svojim mogućnostima pružila što veću pomoć građanima, zato bi trebalo da svako ponaosob ceni to što je dobio – ističe Đerd Kolompar.

Nadležni u samoupravi žele da legalizuju i ostale ulice u ovom delu grada, a među njima i Slamnatu ulicu. To bi prema stanovnicima te ulice predstavljalo ogroman uspeh ne samo za njih, već i sa aspekta razvoja celokupnog gradskog reona. Pojedini građani, međutim, za sada, na žalost, ne žele da doprinesu tome tako što bi u interesu gradnje puta žrtvovali površinu svojih dvorišta od otprilike pola metra. Đerd Kolompar smatra da je potrebno što pre probuditi svest u ljudima da treba iskoristiti ovu nepovratnu priliku, kada se pruža mogućnost izgradnje kanalizacije, odnosno realizacije planiranog betonskog trotoara i betonskog puta jer bi to moglo da znači dugoročno rešenje i za problem površinskih voda.



Ukupno su podelili devedeset pet hiljada cigala



# Subotica zapoveda u Senti?

Zna li bolje predsednik Mađarskog nacionalnog saveta (MNS) sa sedištem u Subotici šta je dobro za senčanske Mađare, nego mi sami?

**Osamdeset procenata stanovnika naše opštine su Mađari. Za donošenje odluka sposobni građani-glasači. Premda sam i sâm član Mađarskog nacionalnog saveta, nisam saglasan sa pojedinim njegovim odlukama, budući da imam osećaj da on želi da oduzme naše ustanove kulture, naše pozorište, naše srednje škole, naše osnovne škole, našu slobodnu volju sa argumentacijom „reprezentovanje interesa Mađarstva“. Ono što u MNS-u stičem kao iskustvo, to, avaj, nije staranje, briga za Mađarstvo i za naše ustanove, već mnogo hotimičnije partijsko politiziranje. Upravljanje iz pozadine, na mala vrata. Nalik onome kada bi novac jedne porodice delio sused koji je već proćerdao sopstveno nasledstvo.**

Pogledajmo, na primer, šta se dogodilo u senčanskoj gimnaziji kada je pokrajinski sekretar za kulturu poslušao MNS! Nastavnički kor gimnazije je tajnim glasanjem između troje kandidata, a posredstvom trideset, dvadeset i četiri, te dva glasa načinio predlog za ličnost direktora. Članovi Školskog odbora koji čine predstavnici roditelja, nastavnika, MNS-a i lokalne samouprave odlučili su se za Ildiko Marijaš, koja je osvojila trideset glasova. MNS je, međutim, odbacio volju većine. Umešao se u slučaj, tako da se zahvaljujući tome danas Gimnazija nalazi pod prinudnom upravom. S pravom se postavlja pitanje: da li je to interes senčanske Gimnazije i Senčana? Teško da jeste.

Kakav to problem ima većina MNS-a sa po osnovu većinske volje porođenom odlukom? Zašto njima nije dovoljno trideset glasova i zbog čega su u stolicu prinudnog upravnika postavili osobu koja je kao svoje zalede dobila svega dva glasa? Krasan je ovo primer za to kako potpomaže MNS Senčane, interese senčanskih Mađara.

Činjenica je, međutim, da MNS nije izrazio ni jednu stručnu ili moralnu primedbu spram od strane kolektiva podržanog kandidata za direktora. Pa šta bi to onda moglo biti problematično sa njim? Možda njegova partijsko-poli-

tička nezavisnost? Ili nešto sasvim drugo? Znaju li članovi MNS-a, interesuje li uopšte većinu članova MNS-a koliko to štetu čine senčanskoj Gimnaziji i učenicima škole?

Među četrdeset i pet vojvodanskih samouprava MNS – na uistinu upadljiv način – napada samo Sentu. Ako se to tako nastavi mi ćemo izgubiti upravu nad našim ustanovama kulture, ono malo uticaja na naše škole koji nam je još preostao, a uskoro će „Subotica“ odlučivati npr. čak i o tome možemo li organizovati dan grada ili ne.

Za Mađarskim nacionalnim savetom postoji potreba. Senčanska lokalna samouprava tome ni ne prigovara, već samo tome da komisija za obrazovanje MNS-a preinačuje spram naše zajednice sledstveno odgovorne odluke naših nastavničkih kolektiva i našeg školskog odbora. Da ne bude nesporazuma: naravno da ćemo svaki edificirajući predlog rado prihvatiti, onaj koji služi razviću, koji ne krnji samostalnost Senčana, senčanskih Mađara. No verujem da se svi možemo saglasiti oko toga da Mađarski nacionalni savet nije stvoren zato da bi bio iskorišćen za realizaciju vlastitih ambicija ma koje političke partije.

**Laslo Rac Sabo**

Član MNS-a i Predsednik skupštine opštine Senta



## IZBOR DIREKTORA

Za položaj direktora senčanske Gimnazije je u drugom izbornom krugu svoje kandidature predalo troje kandidata: školski nastavnik istorije, školom u prethodnih osam godina upravljajući Tibor Pataki, školska nastavnica hemije, u prvom krugu izbora za direktora od strane školskog odbora izabrana, no od strane Mađarskog nacionalnog saveta nepodržana te stoga i neimenovana Ildiko Marijaš, te školska nastavnica nemačkog jezika, u prvom izbornom krugu izostavša Eva Ujhazi. Prilikom zvaničnog glasanja kolektiva ustanove od tri kandidata najveći je broj glasova dobila Ildiko Marijaš, ukupno njih 30, dok je Tibor Pataki dobio 24, a Eva Ujhazi pak 2 glasa. Školski odbor je nakon toga takođe podržao Ildiko Marijaš. Od prisutnih 7 članova za nju je glasalo njih 5, dok je Tibor Pataki dobio 2, a Eva Ujhazi pak 0 glasova. Nakon nepodržavanja imenovanja kandidata kolektiva i školskog odbora od strane Mađarskog nacionalnog saveta, Pokrajinski sekretar za propise, upravu, nacionalne manjine i obrazovanje Andor Deli imenovao je Evu Ujhazi za vršioca dužnosti direktora ustanove.





# Razvoj grada na višem nivou

Sa stanovišta komunalne infrastrukture ova godina je godina razvoja

**Pored uspešnih konkursnih aplikacija iz oblasti kapitalnih ulaganja koja će biti realizovana iz pokrajinskih sredstava – kao npr. asfaltiranje, nastavak izgradnje hale sportova, bušenje termalnog bunara, itd. – nameravamo da sopstvenim sredstvima dovedemo do kraja i ostale projekte za obnavljanje i razvoj opštine. Da pomenemo samo nekoliko: ove godine će biti obnovljeni trotoari, kao i delovi dotrajalih uličnih vodovoda, planirano je čišćenje otvorenih kanala i prema potrebi kopanje novih. Takođe biće obnovljena fontana u Gradskom parku a njena okolina uređena. U planu su i četiri pristupnice za osobe sa posebnim potrebama na šetalištu kraj obale Tise. Ove godine će biti više novca i za uređenje Narodne bašte, popravak puteva, obnovu i poboljšanje javne rasvete, uništavanje komaraca i krpelja i obnovu igrališta i tržnica.**

## PRIKLJUČENJE

Jednu od naših glavnih smernica sa stanovišta komunalne infrastrukture predstavlja priključenje – tu prvenstveno mislim na područje mesne zajednice Kertek i tri sela, Bogaraš, Tornjoš i Kevi. U protekloj godini popravili smo zemljane puteve u Kerteku, u plan čišćenja Javnog komunalno-stambenog preduzeća Senta uvrstili smo čišćenje površina ispred male pošte i Doma zdravlja br. 2, započeli smo urbanizaciju Male kompetencije, pomažemo mesnim zajednicama u finansiranju izrade kanalizacionih planova, a od pokrajinskih sredstava izgradili smo višenamenski sportski teren u školi „Turzo Lajoš“.

Što se sela tiče, samouprava je ove godine prvi put obezbedila materijalna sredstva da zaposlimo po jednog komunalnog radnika u svakoj seoskoj mesnoj zajednici na period od šest meseci. Zadatak ovih radnika biće uređenje javnih površina, košenje trave, kao i čišćenje kanala. U Gaborfalvi smo rešili problem javne rasvete, u Tornjošu ćemo ubrzo obnoviti tržnicu, dok ćemo u Buranjšoru, zarad poboljšanja snabdevanja pijaćom vodom, iskopati novi bunar. U cilju održavanja javne čistoće u svakom selu postavili smo nove ulične korpe za otpatke. Ali najvažnije od svega je što ćemo od dobijenih pokrajinskih sredstava asfaltirati više seoskih puteva, među kojima neki decenijama nisu obnavljani.

## URBANI RAZVOJ

U mnogim slučajevima ni sam nisam zadovoljan tempom rada- veoma je teško napredovati brzo ako čovek nakon svaka dva koraka mora da načini korak unazad. Bez planova, dozvola, odnosno izrade adekvatnih pravilnika ne može se brzo napredovati. Zato smo protekle godine učinili velike napore kako bismo stvorili preduslove za normalan rad samouprave i javnih ustanova, odnosno otpočeli izradu planova i pravne regulative u oblastima u kojima je to bilo neophodno. Poznato je da su površinske vode

najveće probleme prouzrokovale u Maloj kompetenciji. Da bi se poboljšale životne prilike tamošnjih stanovnika potrebno je urbanizovati to područje, pošto je ovaj deo grada katastarski još uvek poljoprivredna površina, iako ga je 1992. Skupština opštine proglasila za građevinski reon. To je veliki i skup posao ali energično radimo na njemu. Proći će neko vreme pre nego što ljudi budu videli rezultate, ali problem se ne može rešiti preko noći. Kada ovaj posao završimo, svim snagama radićemo na tome da se žitelji Male kompetencije više ne osećaju kao drugorazredni stanovnici ovoga grada.

## KOMUNALNA DISCIPLINA

U interesu održavanja komunalnog reda preduzeli smo više mera kojima želimo da učinimo uspešnijim rad inspekcije. U Opštinskoj upravi oformili smo jedno posebno inspeksijsko odeljenje, doneli smo novu odluku o komunalnoj inspekciji i na taj način povećali delotvornost rada inspektora. Smatramo da je u interesu svih nas da preduzetnici ili preduzeća koji zagađuju okolinu, kao i oni



koji na javnim površinama oštećuju klupe, igrališta, stabla, spomenike, puteve, trotoare, vodove, sportske terene i zgrade, ili eventualno nenadležno zauzimaju javne površine, ne prođu nekažnjeno. Uvešćemo red samo ako se budemo pridržavali opštinskih odluka, a to je moguće samo ako ne postoje izuzeci, odnosno osobe ili preduzetnici u povlašćenom položaju za koje pravila ne važe – što je karakterisalo našu opštinu za vreme upravljanja prethodnog gradskog rukovodstva.

**Goran Jovanović**

Član opštinskog veća zadužen za komunalne poslove



Ove godine će biti više novca i za uređenje Narodne bašte



# Obnova bazena u Senti

Više od tri miliona dinara vredna investicija u Narodnoj bašti

**Zahvaljujući podršci vrednoj više od tri miliona dinara, koja je dobijena na konkursu republičkog Ministarstva za omladinu i sport, uskoro će otpočeti obnova krovne konstrukcije i izmena plastične obloge dvadeset pet metara dugog bazena u Narodnoj bašti, zahvaljujući kojoj će obnovljeni bazen i ubuduće, osim članovima vaterpolo i plivačkog kluba, pružati izvanredne uslove i deci u školi plivanja, kao i svima željnim rekreacije.**

- U prošloj godini smo konkurisali kod republičkog Ministarstva za omladinu i sport za rekonstrukciju krovne konstrukcije bazena. Naša aplikacija je pozitivno ocenjena, te su za realizaciju projekta dodeljena sredstva od 3.291.964 dinara. Samouprava ulaže udeo od ukupno 59.913 dinara – objašnjava Andraš Košicki, član opštinskog veća zadužen za sport, omladinska pitanja, civilne organizacije i mesne zajednice, i nastavlja:

- Krovna konstrukcija je bila izmenjena pre petnaestak godina, a tada je na mesto prekrivke u vidu šatorske folije došla sadašnjnja, tzv. eval-prekrivka. Treba, međutim, znati da je, u bazenu bilo i moguće i nemoguće raditi, pošto u slučaju da spoljna temperatura dostigne nivo od -5 stepeni Celzijusa nije bilo moguće adekvatno zagrejati kompletan bazen, a uz to je usled vodene pare u velikoj meri bila smanjena vidljivost, pa je bilo veoma teško držati treninge.

Tokom ove obnove najpre će biti skinuta pre-

krivka od evala, a nakon toga će biti ojačana metalna konstrukcija na koju će nakon uklanjanja korozije dospeti tri sloja boje, koji će štititi metalnu konstrukciju od sredinskih uticaja. Naposljetku biće postavljena i nova prekrivka, koja je izrađena od termoizolacionog materijala neksana. Neksan je sličan evalu, ali je usled postojećih vazdušnih komora izvanredan termoizolator, pa će u znatnoj meri ublažiti pojave



Obnoviće se kompletna krovna konstrukcija zatvorenog bazena



koje su ranije prouzrokovale probleme tokom rada u bazenu.

- Zahvaljujući obnovi, sportisti – plivači i vaterpolisti – kao i pitomci škole plivanja i oni željni rekreacije, dobiće jedan potpuno revitalizovani sportski objekat, kojim ćemo biti u stanju da uštedimo i znatne količine energije – naglašava Andraš Košicki, dodajući da bi želeli da započnu radove nakon završetka škole plivanja, pa je za očekivati da će obnova početi krajem maja ili početkom juna. Radovi na obnovi će, međutim, sasvim sigurno biti okončani do početka jeseni, kada sportisti treba da se presele u pokriveni bazen, obećava član opštinskog veća zadužen za sport, omladinska pitanja, civilne organizacije i mesne zajednice.

## BOREĆI SE VEROM ZA POBEDU – ŠETNJA NA MEĐUNARODNI DAN DAUNOVOG SINDROMA

Dvadeset i drugog marta je u Senti povodom Međunarodnog dana Daunovog sindroma organizovana šetnja na kojoj su pored bolešću pogođenih osoba i njihovih srodnika uzeli učešća i oni koji smatraju važnim posvećivanje povećane pažnje ovim osobama, odnosno društveno prihvatanje osoba koje se bore sa sindromom. U šetnji su učestvovali i predstavnici samouprave, predsednica opštine Aniko Širkova, predsednik skupštine opštine Laslo Rac Sabo i članica opštinskog veća zadužena za obrazovanje i kulturu Katalin Edeš. Gradski rukovodioci su tokom šetnje na trgu ispred Gradske kuće pozdravili učesnike, a potom su na istom mestu bolešću pogođena deca održala prigodan program.

Magdolna Rac, predsednica šetnju priređujućeg Civilnog udruženja za zaštitu mentalno i fizički oštećenih lica „Ruka u ruci“, je izjavila da organizovanje ove manifestacije oni smatraju važnim zbog toga što bi želeli da i na ovaj način skrenu pažnju na to da su osobe koje se bore protiv Daunovog sindroma takođe ljudi kao i svi drugi, te da stoga i oni isto tako zavređuju poštovanje društva.

- Moje je iskustvo da društvo sve više prihvata osobe koje se bore sa Daunovim sindromom, a posebno ovde, u Senti, gde sve više uvažavaju naš rad i gde sve veći broj ljudi dolazi na naše programe, a među njima i gradski rukovodioci, što za nas predstavlja posebnu radost. Sve se to, verovatno, jednim delom može zahvaliti i tome što smo već deset godina

u stanju da organizovano nastupamo, zastupajući interese onih oštećenih mladih osoba koje su beskonačno potrebite spram ljubavi i koje su uz adekvatno staranje uistinu kadre da se uspešno razvijaju – objašnjava Magdolna Rac, od koje smo saznali i to da i ove godine povodom Međunarodnog dana lica sa posebnim potrebama organizuju grandiozan program, a u čast toga što ove godine organizacija „Ruka u ruci“ slavi desetu godišnjicu svog postojanja.





# Predaja zahteva u Hodmezevašarhelju

Više od pedeset građana Sente putovalo je u naš najstariji bratski grad

**Sredinom marta je više od pedeset stanovnika Sente u organizaciji senčanske samouprave otputovalo u Hodmezevašarhelj, najstariji mađarski bratski grad naše opštine, kako bi tamo predali svoje molbe za pribavljanje mađarskog državljanstva po olakšanom postupku.**

Grupa podnosilaca molbe putovala je u Hodmezevašarhelj pod rukovodstvom predsednice opštine Anike Širkove i člana opštinskog veća Gorana Jovanovića, gde je goste dočekaio zamenik gradonačelnika Peter Koso. Nakon zvaničnog administriranja domaćini su Senčane pozvali na zajednički ručak, a zatim i na prijatnu promenadnu šetnju i razgledanje grada, prilikom kojeg su se upoznali sa znamenitostima grada i najznačajnijim trenucima njegove istorije, da bi potom pogledali i izvanrednu izložbu „Emlékpont”.

Aniko Širkova je rekla da su grupu izuzetno lepo primili u našem bratskom gradu, gde su nadležni odlično organizovali i primopredaju molbi budući da je osmoro referenata radilo na prijemu, pa je tako administriranje zahtevalo znatno manje vremena no što je bilo planirano. Poseta je, slično ranijim putovanjima u Dabaš

i Gedele, za svakoga predstavljala poseban doživljaj, naglasila je predsednica opštine, dodajući da joj čini izrazito zadovoljstvo što samouprava i na ovaj način može da zastupa interese građana Sente. I zamenik gradonačelnika Hodmezevašarhelja, g. Peter Koso, je posetu nazvao punom radosti, jer je po njemu ona u velikoj meri doprinela daljem produbljivanju bratskih kontakata između dve naseobine. Rukovodioci gradova su se saglasili i u pogledu toga da Senčani koji su prilikom ove posete predali molbe, svoju državljansku zakletvu polože dvadesetog avgusta, u okviru centralne proslave Dana svetog Ištvana, što će, čak

i u poredenju sa ovom posetom, pružiti veći i uzvišeniji doživljaj kako građanima Sente, tako i građanima Hodmezevašarhelja.



Zamenik gradonačelnika Hodmezevašarhelja Peter Koso i predsednica opštine Senta Aniko Širkova

## Proizvođači iz opštine Rača u Senti

Gosti su zarad studija stigli u naš grad

**Naša opština, pored sopstvenog projekta čiji je nosilac Senta, sudeluje i kao partner opštine Rača u programu od ogromnog značaja pod imenom „Exchange 3”. Dve opštine zajednički rade na realizaciji ekonomskog razvoja Rače pomoću programa za ojačavanje i povećanje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača. Senta kao iskusnija i bazirana na razvijenijoj poljoprivrednoj produkciji, ima zadatak da svojim znanjem i iskustvom pomogne poljoprivrednim proizvođačima iz opštine Rača.**

Saradnja je počela ciklusom predavanja i praktičnom nastavom održanim u Rači. Predavanja su bila posvećena razvoju poljoprivredne proizvodnje i poljoprivrednog udruživanja, a praktična nastava se odvijala na parcelama poljoprivrednih proizvođača. Potom je u drugoj polovini marta naša opština bila domaćin poljoprivrednim proizvođačima iz Rače, pri čemu su se naši stručnjaci tokom njihovog petodnevnog boravka trudili da gostima prenesu što više znanja i iskustava.

- Tokom posete smo u Andruškosalu Gradske kuće organizovali prijem za goste koji su se tom prilikom upoznali i sa rukovodiocima grada. Pokazali smo im grad, odnosno upoznali ih sa njegovom istorijom i najvažnijim osobenostima. U znak sećanja na ovu posetu, gostima smo podelili skromne poklone – objašnjava Nataša Ademi, članica Opštinskog veća zadužena za poljoprivredu, te dodaje:

- Gosti su bili u prilici da slušaju predavanja o različitim momentima proizvodnje, sa temama o agrotehničkim administriranjem



Gosti su zarad studija stigli u naš grad

u poljoprivredi, modusima zaštite, odabirom traktora, obrazovanjem mašinskih prstenova i oblicima udruživanja. Predavanja su u saradnji sa samoupravom održali savetnici senčanske Poljoprivredne stručne službe.

Pored predavanja gosti su posetili i ekonomije u opštini i u susjedstvu, a među njima i čokansku vinariju, gde su mogli da degustiraju vino, kao i pogon za preradu duvana u Čoki, gde su se upoznali i sa proizvodnjom duvana u našem kraju. Savetnici senčanske

Poljoprivredne stručne službe upoznali su proizvođače sa radom službe koja funkcioniše kao deo vojvodanske stručne službe, a u Gornjem Bregu su posetili plastenike jednog mladog proizvođača, što je rezultiralo i neposrednom razmenom iskustava. Nakon toga posetili su seoski dom, koji je osvojio njihove simpatije, ne samo zbog svoje impozantne spoljašnjosti, već i zbog ogromnog broja izloženih alatki. Poseta privatnoj stočnoj farmi u Tornjošu im je, zahvaljujući srdačnom prijemu, takođe pružila trajnu uspomenu, ali ih je i uslužila obiljem korisnih informacija o uzgoju životinja.

Organizatori akcije su se pobrinuli da kraj studijske posete učine lepšim i znamenitijim. Saradnici Zavičajne fondacije „Stevan Sremac” ukratko su im predstavili slavnu osobu koja je rođena u našem gradu i omogućili obilazak njene rodne kuće. Kako je planirano, razmena iskustava će se nastaviti početkom maja, kada proizvođači iz Rače ponovo dolaze u petodnevnu posetu našem gradu.



# Petnaesti mart je i naš praznik!

Nacionalni praznik, uzdignute glave

**Naša opština je ove godine veličanstvenim nizom centralnih programskih manifestacija evocirala godišnjicu mađarske oslobodilačke borbe i Revolucije 1848–1849. Program je otpočeo komemoracijom i polaganjem venaca na Gornjegradskom groblju, nastavio se polaganjem venaca na spomen-ploču grofa Lajoša Baćanjića u Gradskoj kući, da bi bio okončan u Domu kulture svečanim programom pod nazivom „Mađarska pasija“.**

Jedan narod je sanjao o slobodi. Nije dobio slobodu, ali je dan revolucije ipak ostao praznik za Mađare. Čuvajmo i poštujuć uspomenu na sve one koji su želeli jedno i koji su svoje živote dali za naciju, za domovinu! – čulo se na senčanskom Gradskom groblju tokom komemorativne svečanosti održane 12. marta u popodnevnom časovima povodom godišnjice mađarske oslobodilačke borbe i Revolucije 1848–1849. Tom prilikom Tamaš Koršoš, glavni konzul mađarskog glavnog konzulata u Subotici, održao je svečanu besedu, istakavši da u ovakvim prilikama, kada se evociraju uspomene na boj koji je vođen za slobodu, njegova osećanja zavise od zemlje u kojoj se u tom trenutku nalazi.

- Ovde, u Srbiji, donekle se čovek zamisli, budući da nismo uvek stajali na istoj strani. Nas ipak povezuje to što smo se svi borili za istu onu ideju, za istu onu slobodu. Naši principi, naše želje, naše nade bili su, verujem, slični – objasnio je Tamaš Koršoš i nastavio:

- Godinu dana ranije, zajedno sa tadašnjim predsednikom Republike Laslom Šoljomom, praktično smo za tri dana obišli Vojvodinu. Puna srca učestvovali smo u tadašnjim komemoracijama. Mislim da je u proteklih godinu dana nacija još više uzdigla glavu. Izmenjen je zakon o državljanstvu i uveden je dokaz, svedočanstvo o nacionalnoj pripadnosti čime je omogućeno Mađarima koji žive duž granica Mađarske da u okviru pojednostavljenog postupka postanu državljani Mađarske, – rekao je konzul, i dodao da je za njega izuzetna radost što će se 15. marta u subotičkom glavnom konzulatu održati i prvo svečano polaganje zakletve pri dobijanju državljanstva.

U nastavku komemoracije povodom godišnjice oslobodilačke borbe i revolucije nastupio je Muški hor „Rakoci“ čokanskog Kulturno-umetničkog društva „Ferenc Mora“, Tibor Maša, nastavnik Osnovne muzičke škole „Stevan Mokranjac“ iz Sente i Judita Verebeš, učenica Senčanske gimnazije. Za-

tim su okupljeni položili cveće pijeteta na spomen-obeležje oslobodilačke borbe i Revolucije 1848–1849. Vence su položili u ime glavnog konzulata iz Subotice glavni konzul Tamaš Koršoš, u ime senčanske samouprave predsednica Opštine Aniko Širkova i predsednik Skupštine opštine Laslo Rac Sabo, u ime Mađarskog građanskog saveza Violeta Kermeći i Tamaš Šaš, u ime Saveza vojvodanskih Mađara Marta Rac Sabo i Karolj Mesaroš, u ime Demokratske zajednice vojvodanskih Mađara Žužana Šomorai i Jožef

- I državnopravno postajemo deo nacije, zahvaljujući mađarskom zakonodavstvu i liberalnim srpskim propisima o državljanstvu. Imaćemo papir o tome da smo deo mađarske nacije. Imaćemo papir o tome što smo mi, kao Mađari koji žive duž mađarske granice, vazda i znali, svagda i osećali. Uzalud je bio peti decembar, uzalud smo se susretali tako često sa onim „dela, vi, jugovići, kako dobro znate mađarski“, mi smo se oduvek osećali delom mađarske nacije. Bio je i naš i Petefi i Jokai. I Himna je bila naša. Naš je bio i ban

Bank. Petnaesti mart je i naš praznik – naglasila je u svom govoru Aniko Širkova, dodajući da vojvodanski Mađari sada doživljavaju kao satisfakciju prvo polaganje zakletve prilikom dobijanja državljanstva u glavnom mađarskom konzulatu u Subotici. Ispunjena ovim osećanjem mađarska zajednica još dublje proživljava podsećanje na slavne martovske događaje.

Predsednik Skupštine opštine Laslo Rac Sabo je u svom svečanom govoru skrenuo pažnju na važnost slobode, naglašavajući da se na martovske ide

podsećamo na to kada su ljudi skupili hrabrost i rekli „hoćemo da budemo slobodni“. S tugom dodajemo da je borba za slobodu propala ali istovremeno treba da znamo da su ljudi verovali u nju u momentu kada je izbila.

- Borba za slobodu je propala, ali nije bila besmislena. Ono što mi danas činimo ne može odmah da urodi plodom, nekad treba vremena. Treba da uvidimo da sve one borbe koje vodimo za slobodu dozrevaju! Razmislimo svi o tome želimo li i da li se usudujemo da se borimo za slobodu! Sloboda znači slobodno stvaranje. I Senta ima potrebu za slobodom. Pitanje je smemo li se latiti slobode – rekao je Laslo Rac Sabo.

Nakon govora gosti su mogli da pogledaju program osobene atmosfere pod imenom „Mađarska pasija“, koji je osmislila Hermina G. Erdelji, koreograf je Balint Lacko, a muzički urednik Anita Nemeš Nad.



**Aniko Širkova, Tamaš Koršoš, Laslo Rac Sabo i Tamaš Šaš na komemoraciji upriličenoj na Gornjegradskom groblju**

Berze, a u ime Kružoka sledbenika Alberta Vaša Agneš Cabafi i Verona Turi. Prisutni su potom posetili grob domobranskog poručnika Đerđa Sekfija na Kalvariji, gde su takođe položili cveće pijeteta.

U nastavku centralne svečanosti u holu Gradske kuće izveden je prigodan program učenika Ekonomsko-trgovinske srednje škole, koji je osmislila nastavnica mađarskog jezika i književnosti Kristina Mesaroš, a zatim su predstavnici samouprave, odnosno političkih partija i civilnih udruženja položili vence na spomen-ploču grofa Lajoša Baćanjića. Svečanost je nastavljena u Domu kulture, gde je nakon uvodnog nastupa senčanskog folklorno-plesnog ansambla „Pitypang“ okupljene pozdravila predsednica Opštine Aniko Širkova. Ona je govorila na temu dvojnog državljanstva. – Stvar je sviju nas, – kazala je – to što mi, vojvodanski Mađari, konačno možemo da budemo mađarski državljani.



# Mađarski, mađarskiji?!

Ko kako može da slavi?

Nedavno mi je dospelo u ruke jedan novinski članak u kojem je autor citirao Orvela i paradirajući briljantnom mu tehnikom živo dočarao iskrivljenu sliku rodnoga mi grada, onako kako bi ga Veliki Brat video. Iskreno govoreći, stvar me je navela na razmišljanje, no tome se uistinu i nisam začudio, već pre tome da li bi Veliki Brat potegao pitanje ko kada može da slavi.

Iako kod nas, doduše, nema Velikog Brata, čini se da Mali Brat vidi sve! Vidi ko gde slavi 15. mart, čak i to na koji način to čini: da li kočopereći se kokardom ili bez nje, zatvoren u sebe; da li gromko pevajući Himnu, ili pak potihom i intimno; da li, sa nedeljama brižljivo pripremanim prazničnim salutaranjem, ili putem drugih fabrikovanih jeftinih parola. Ako lane niste slavili, ove ste godine već izgubili i pravo na to!

Ali odakle on to zna? Može li i znati? Ko je taj koji može da slavi, a ko je onaj koji to odobrava? Ko kazuje koja je to politička grupacija koja može da prisvoji naše najsvetnije nacionalne praznike? Previše je pitanja, ali je odgovor samo jedan! Mali Brat? Ne! Barem Biblija to tako ne anonšira. Nešto mračno, što obitava u dubini svake čoveče duše, ali što kod svakoga ne izbija na površinu na isti način! Mi nismo jednaki, postoje jednakiji! Postoje oni koji su rukovodeni prethodno pomenutom spiritualnošću opunomoćeni za sve. No najvažnije je da u sve to i veruju!

Ko je najmađarskiji? Onaj koji se izdaje za takvog? Onaj ko se takvim oseća? Onaj koji je u svojim genima Mađar? Ili onaj kojeg drugi drže za to, možda onaj ko je kadar da i druge u to uveri? Iz čega se sve to vidi i ko je onaj koji presuđuje?

Na žalost, ovo su postala aktuelna pitanja našeg bitisanja. Godinama sam terao od sebe ovakve misli, ali dalje se više ne može. Toliko se to utrla u svakodnevni način razmišljanja da se na svakom koraku spoticemo. To sam video i u pomenutom napisu. Mogao bih da kažem: grešiti je ljudski, ko radi taj i greši – ali to bi bila samoobmana. Naime, nama, koji smo i u duši Mađari, a ne samo po profesiji, to uistinu bude oči!

Karolj Čizik

Zamenik predsednika Opštine Senta



## Senčanski učenici u Nišu

Bogat program razmene učenika bratskih gradova

Sredinom marta je u u okviru programa razmene učenika između Sente i njene bratske opštine, niške Medijane, pod rukovodstvom poslanice republičkog parlamenta i predsednice koordinacione komisije za realizaciju Lokalnog akcionog plana za decu Anike Žiroš Jankelić trinaestoro osnovaca putovalo u Niš na veličanstvenu manifestaciju „Festival dečjeg stvaralaštva“, sa koje su se vratili kućama sa fantastičnim utiscima.

Uspostavljanje programa razmene učenika bilo je inicirano od strane predstavnika dečjih parlamenata škola u opštini Senta pre dve godine, na susretu povodom Dečje nedelje, sa ciljem ostvarivanja kontakata sa mladima iz Senti bratskih naseobina, što bi njima pomoglo u boljem usvajanju srpskog jezika. Senčanski učenici su na proleće 2010. prvi put putovali u Niš, dok su tokom jeseni, za vreme Dečje nedelje, tamošnji učenici posetili našu opštinu. Na manifestaciju „Festival dečjeg stvaralaštva“ koja je ove godine održana u martu otputovalo je trinaestoro učenika senčanskih osnovnih škola, koji su kao gosti lokalne samouprave i Osnovne Škole „Radoje Domanović“, u Nišu proveli tri nezaboravna dana. Za vreme ovogodišnje manifestacije učenike su očekivala različita takmičenja i kvalitetan zabavni program, kao i susreti pisaca i čitalaca na kojima su imali priliku da se lično upoznaju sa najrenomiranijim srpskim dečjim pesnicima.



Grupa učenika sa svojim domaćinima i znamenitim srpskim pesnikom Ljubivojem Ršumovićem

Pored ovih programa, učenicima je izuzetno zanimljivo bilo da ostvare komunikaciju sa vršnjacima, pošto su mnogi od njih prvi put dospeli u situaciju u kojoj su mogli da se sporazumevaju isključivo na srpskom jeziku. Prema njihovim rečima, svi su stekli izvan-

redno pozitivna iskustva na ovom planu, premda su u početku mnogi strahovali da će ih eventualno ismetati ukoliko nepravilno budu upotrebljavali srpski jezik. Takvo nešto se, međutim, nije desilo ni u jednom slučaju, štaviše, komunikacija je tekla glatko i zahvaljujući tome su svi stekli nova prijateljstva, zbog čega već željno iščekuju oktobar kako bi se iznova susreli sa svojim niškim poznanicima.

U okviru programa razmene učenika učestvovali su učenici sedmih i osmih razreda senčanskih osnovnih škola koji nastavu pohađaju na srpskom i mađarskom jeziku, a njihov odabir je bio prepušten nadležnima u koordinacionoj komisiji za realizaciju Lokalnog akcionog plana za decu i rukovodiocima škola. Međutim, učenici koji su ovoga puta bili u Nišu preuzeli su na sebe i svojevrsnu obavezu da tokom jeseni i oni ugoste svoje tamošnje drugove, koji će u naš grad doći za vreme Dečje nedelje.



# Poboljšana je javna bezbednost

– kaže Silard Nađ, koordinator poljočuvarske službe

**Pre par meseci počela je sa radom na području opštine Senta reorganizovana poljočuvarska služba, koja se već može podičiti značajnim rezultatima: u proteklom periodu uspeali su da uhvate silesiju lopova, zahvaljujući čemu je već znatno poboljšana javna bezbednost. Poljočuvari su pride ostvarili i izvanredan kontakt kako sa stanovništvom tako i sa policijom, što je u velikoj meri doprinelo i uspehu njihovog rada.**

Radnici poljočuvarske službe su između sebe raspodelili celokupnu teritoriju opštine, pa tako svaki od njih ima sopstveno područje koje obilazi i za koje odgovara. Kontrolu dotične teritorije, međutim, ne vrše u isto vreme, pa tako počinioci zlodela nisu u stanju unapred da proračunaju kada će se i gde će se oni pojaviti. Na onim područjima gde se za tim ukazuje potreba oni obezbeđuju dvadeset četvoročasovni nadzor, a zarad još efikasnijeg sprečavanja krađa. U takvim slučajevima oni vrše pregrupisanje svojih snaga, što za posledicu ima to da područja onih čuvara koji su premešteni nadzire neko drugi, ali ni jedna teritorija nikada ne ostaje bez nadzora.

- Za zimski period najkarakterističnije su bile krađe drveta. Na sreću, mnogo smo kradljivaca drveta uspeali da uhvatimo, od kojih smo pak u svakom pojedinom slučaju ukradeno drvo i konfiskovali. Dogodilo se i mnogo krađa kukuruza, no i među njima smo u mnogo slučajeva uspeali da uhvatimo počinioce, dok smo plen vratili zakonitom vlasniku. I pljačka starih, zapuštenih majura je u proteklom periodu bila često zločinstvo, no tu je donekle teže hvatanje počinilaca, no i na ovom smo planu bili uspešni – objašnjava Silard Nađ, koordinator poljočuvarske službe, dodajući da su najproblematičnija područja bila Rit, Pana i deo uz Karjadski put, odnosno Bogaraš, gde je stanje, avaj, veoma loše.

## SARADNJA

Od Silarda Nađa smo saznali da su u proteklom periodu dobili vrlo mnogo dojava od stanovništva, što je znatno olakšalo njihov rad. Kaže da im do sada ni u jednom slučaju nije pristigla žalba u pogledu toga da poljočuvari ne rade pravilno, ili da njihov zadatak ne obavljaju adekvatno, štaviše, mnogi izražavaju zadovoljstvo zbog toga što služba konačno efikasno deluje i obraćaju im se sa poverenjem ukoliko opaze nešto neobično.

- Pošto smo ostvarili izvanrednu saradnju sa policijom, uzajamno potpomažemo naš rad. Bilo kada da ih alarmiramo oni smesta kreću na mesto događaja. Dobar primer naše saradnje predstavljaju serijske provalne krađe u Pani, u kom slučaju je upravo na osnovu dojava poljočuvara policiji i njihovim posredstvom obezbeđenih informacija policija uspeala da uhvati počinioce. No bilo je i više takvih slučajeva u proteklom periodu kada su zahvaljujući ovoj saradnji uspešno uhvaćeni počinioci – objašnjava Silard Nađ, po kojem se, istina, i sada dešavaju krađe u opštini, no srećom, a zahvaljujući tome što su oni u veoma velikom broju slučajeva sprečili ovakva dela, znatno je smanjen broj ovakvih krivičnih dela. Sad već nema onoliko problema kao onda kada su započeli njihov rad. Tada su, naime, morali da se suoče sa tim da se više počinilaca branilo tako što su kazivali



da im ranije niko nije rekao da ne bi bilo dozvoljivo da oni krađu. No, kao što znamo, poljočuvarska služba je u opštini delovala i ranije. Istina, neefikasnije nego sada.

## TRANSFORMACIJA

Kao što je poznato, poljočuvarska služba je dospela u privatne ruke prilikom reorganizacije Opštinske uprave. Prilikom konkursa za reorganizaciju poljočuvarske službe mogućnost za realizaciju projekta dobilo je preduzeće za obezbeđenje imovine G4S. Međunarodno takođe priznata firma, koja se bavi i čuvanjem filijala banaka i transportom novca, upošljava više hiljada radnika i u Srbiji. Kompanija je nakon sklapanja ugovora sa samoupravom uposlila deset lica, pri čemu su svi među njima stanovnici Sente koji izvanredno poznaju poljoprivredne terene. Po kazivanju Silarda Nađa, poljočuvari od tada takođe mogu da rade pod dobrim radnim uslovima.

- I sada smo od firme dobili ukupno šest motocikala, no za očekivati je da će nam uskoro pristići i dalja četiri motocikla, kako bi svaki poljočuvar imao vlastito službeno vozilo. Svi smo dobili i kompletnu odeću, uključujući i cipele, pantalone, pulovere i kapute. Platu dobijamo redovno, ona pristiže uvek tačno, bez zakašnjenja, štaviše, pokrivaju i naše troškove za benzin – detaljnije rukovodilac poljočuvarske službe, po kojem su, nažalost, zakonske ingerencije poljočuvara veoma ograničene. Mogu, doduše, da prave snimke i sačine zapisnike, mogu da dokumentuju i obaveste i policiju ukoliko uoče krivično delo, ali nešto više od toga, avaj, ne mogu da učine. Mogu da rekviriraju ukradene stvari, ali isključivo onda ako im je uspelo da zaustave počinioce, ako ih zateknu na delu. Nemaju pravo ni da legitimišu, niti da ma koga zadrže na licu mesta. Upravo bi zato, po koordinatoru poljočuvarske službe, a zarad postizanja još efektivnijih rezultata, prvenstveno bile potrebne veće ingerencije koje bi im bile poverive posredstvom izmene zakona, budući da im je skladište mogućnosti po osnovu sadašnje pravne regulative veoma skromno.

### Telefoni poljočuvarske službe

Koordinator: 062-76-19-20

Gornji Brega: 062-76-09-42

Tomjoš: 062-76-09-44

Bogaraš: 062-76-13-23

Kevi: 062-76-12-41

Makoš – Žuta obala: 062-76-19-15

Orompart – Adahatar: 062-76-13-97

Područje Uprave: 062-76-19-69

Veliki rit – Mali rit – Pana: 062-76-19-22

Područje između Gornjeg Brega i Sente:

062-76-11-99



Zbog stalnog nadzora znatno je smanjen udeo poljoprivrednih krađa